

HRVATSKI LIST

Godina I.

Pula, nedjelja 21. studenog 1915.

Broj 130.

Srbi ixtjerani iz stare Srbije.

Brzojavne vijesti.

Rat u Srbiji.

Borbe u Srbiji.

Grae, 20. novembra. Dopisnik „Grazer Tagblatt“ javlja: Zastore u Srbiji nema. Pred nama se pruža slika najtežih prilika, gdje se provale sveća navalna na srpsku vojsku. Ni sume, ni klanici, ni gore, ni balkanska zima, a ni tyrdokorni neprjetaj nijesu mogli zaprijeti naše napredovanje. Točnošću sata prodire jedna kolona za drugom prema narculu. Velike smo zapreke odstranili i sada nam dolazi plaća za nas tređu. Dogodjaji slijede jedan za drugim i izgleda, kao da ima sve svršiti na Kosovu polju. General Kovess položio je svoju ruku na Sandžak. Njegove su teće uniše u Pribor, gdje ih je tursko stanovništvo docekalog najprijezaj, a gdje su naši vojnici jošte u najboljoj usponsmeni. Naše cete, koje prodiru iz Požege, nakon teških borbi prešle su Širogojno, Čigotu planinu i visine Ljubište, i tjeraju Srbie iz Nove Varoši i visina Zlate planine, te pripravljaju put u Prijepolje i Šjenicu polje. Vrlo je teško prodiranje imala ona kolona, koja je isla preko Ivanjicu na Livadi planinu i koja je zauzela Jankov Kamen. Pred Raskom bore se njemacke cete, a između Dugopoljanu i Rasku leži Novipazar, najbogatiji grad Sandžaka. Druge su teće prekoračile cestu Kursumlje-Raska. Kursumlje je palo. Nijemci i Bugari prodiru protiv srpskih glavnih pozicija. Bugari navaluju preko Kačanika i preko Šar planinice Karadaga. Približavamo se velikim dogodnjajima.

Bitoli.

A t e n a, 20. novembra. Liberalno grčko novinstvo je jako uznemireno, sto će Bugari naskoro zaposjeti Bitoli. „Chronos“ pozivlje vladu, neki zaprijeti, da bi grad pao u bugarske ruke.

Lugano, 20. novembra. „Secolo“ javlja: Atena: U Bitolju vlasta prava strava. Pučanstvo bježi u Solun, gdje se nuda dobiti utocišta. Bitolju prijeti pogubiti sa triju strana i to od Babune, otkuda su Srbi bili potisnuti, iz Broda, gdje su bugarske cete pravljile srpsku frontu i od Kruseva, gdje Bugari također napreduju i idu za tim, da zapriječe Srbima uzak. Srbima ne preostaje drugo nego da bježe u Grčku.

Grčki sud o Srbima.

A t e n a, 20. novembra. Polozaj se Srbu ovdje sudi kako pesimistički. Ako bi saveznici htjeli Srbima pomoći, morali bi iskretni niznje 500.000 četa.

Ozbiljni položaj na srpsko-albanskoj granici.

Grae, 20. novembra. „Petit Journal“ javlja: Iz Srbije: I u Albanije dolaze zvijest. Muhamedanci su se izjavili, da su strani centralnih vlasti, i predbacuju Esad paši, da je Srbofol.

Lugano, 20. novembra. „Giornale d'Italia“ javlja iz Drača: Polozaj je na srpsko-albanskoj granici jako ozbiljan. Manjka brašna i vlasta općeg bijeda. Trogovi ne će da primaju papirnati novac. Očekuje se dolazak Bugara. Srbi su poslali u Albaniju pojačanje. U Bitoli je stiglo državstveno povjerenstvo, koje će dostrojiti poljsku bolnicu. Stigao je i jedan srpski general sa mnogim časnicima, da priprave sve za uzak i da pretraže mostove. Drač se neće moći niti najmanje opirati.

Hoće li Bugari predrijeti u Albaniju?

Rotterdam, 20. novembra. Dopisnik „Rotterdamerscher Courant“ javlja iz Londona, da prama engleskim vijestima. Bugari ne namjeravaju stupiti preko albanske granice.

Bugari u osvojenom području.

S o f i j a, 20. novembra. Kotari Zajecar, Knjaževac i Niš dobili su crkvenu upravu, kako su ju imali za vrijeme turakog gospodstva. Kao metropolita u Nišu imenovan je biskup Valan.

Kralj Petar traži junaka smrt.

G e n f, 20. novembra. „Matin“ javlja iz Soluna, da kralj Petar traži junaka smrt u šančevima. On veli zdvojno, da ako padne, može ostatak srpske vojske predati se.

Diplomatski zbor iz Srbije se seli u Skadar.

L i o n s, 20. novembra. (D. u.). „Nouveliste“ javlja iz Soluna, da se diplomatski zbor iz Srbije seli u Skadar, posto je prekinut put u Bitoli.

Sarrail se tješi.

Lugano, 20. novembra. „Corriere della sera“ javlja, da je general Sarrail označio položaj Srba uvijek ozbiljnim, mu ne jeste zdvojnim.

Balkan i ententa.

Korak entente u Grčkoj ima karakter ultimatum.

Lugano, 20. novembra. „Stampa“ javlja: Najnoviji korak entente u Ateni nosi karakter ultimatum. Grčka će vlasti morati odgovoriti jasno i odmah na pitanja entente.

Moć kralja Konstantina.

S o f i j a, 20. novembra. Dopisnik lista „8-Uhr-Blatt“ imao je jučer prigodu, da govoru se jednim poslanicom neke neutalne vlasti u Sofiji, koji je izjavio, da je rasputn parlamanta dao kralju Konstantinu potpunu moć, to jest onu moć, koju je dosada imao Venicelos. Isključeno je da je uvijek, da bi Grčka ustupila na stranu entente.

Beskorisno putovanje Cochyna u Atenu.

P a r i z, 20. novembra. Listovijavljuju, da usprkos ljepljivu primilitu u Ateni, put ministra Cochyna nije imao željenog uspjeha. Upliv je centralnih vlasti na vladu u kralju u Ateni prevelik, te bi se položaj mogao promijentiti samo onda, ako entente oštros nastupi. Potrebito je, da se ententa za svaki slučaj pripravi i to na moru i na kopnu.

Filipescova otkrića.

B u k a r e št, 20. novembra. Obzirona na tvrdnju Filipescija, da je svak ministarskog predsjednika, Nicolescu Doluranc, okoristio se kod proslje neke tvornice, objavlja „Independance Roumaine“ pismo Nicolescuju, što ga je ovaj upravio na ministra predsjednika, da on daje svu tobožnju dobit, kod te prodaje bugarskom crvenom križu. List označuje tvrdnju Filipescovu kao klevetu.

Iz Italije.

Nezadovoljstvo u Italiji.

B e r l i n, 20. novembra. Prama vijesti „Berliner Tagblatt“ pučaustvo se u Italiji počinje buniti. „Popolo d’Italia“ piše: Genova, Firenca, Mila i mnogi drugi gradovi pripravili su na bunu. U Rimu se zgrada parlamenta strogo čuva. I pojedini poznati zastupnici stope pod posebnom vladinom orbanom. Da se zaprijeti atentate, ustrojeni su u Italiji tajni klubovi.

Odstalo unesrećenima u Italiji.

Lugano, 20. novembra. Ministarsko je vijeće zaključilo da će osetiti žrtve

podmornica i bomba i to parobrodima i drugom robom, što je u Italiji zaplijenjena.

Rusija i rat.

Nemiri u Kaukazu.

K o p e n h a g e n, 20. novembra. Prama ruskin novinama došlo je do velikih nemira u Asabiju na željezničkoj pruzi Samarkand-Krasnopoljsk. Na jednom kolidorvu, gdje se nalazio više vlakova kraljevskih münicij, veći je broj vaguna opljačkan. Cenzura vijesti tako plijeni, da iz brzojavki, stu u novinama izlaze nije moguće ništa razumjeti.

Ruske cete putuju iz Odese?

G e n f, 20. novembra. Lionski listovijavljuju, da je šest ruskih transportnih brodova otputovalo iz Odese u južnom smjeru.

Izjava ruskog ministra.

S t o c k h o l m, 20. novembra. Ministarski predsjednik Goremikin izjavio je francuskim novinama o unutarnjoj politici u Rusiji: Rusija će Poljacima dati sve ono, što im je obetala, te će im odmah iza rata prije svega podijeliti autonomiju. Ministar Berk je izjavio, da su ruske finansije sjejane. On se nuda, da će i Rusija kod kuće uspijeti ratnim zajmom, ako budu novine za isti sinile reklamu, kako treba.

Borbe na Doberdobu.

B u d i m p o š t a, 20. novembra. „Az Est“ javlja: Na zavaranku Doberdobu traju borbe dan i noć. Vojnici, što se uvrstili u prvoj liniji nemaju ni časka mira, te se ih mora često mijenjati. Samo u poziciji iz frone mogu naći počinku i to u spiljama i jammama, koje se reflektoru rasvetljivaju i u kojima spašavaju. Talijansko topništu puca neprestano noć i dan. Bomba leće po zraku cijelu noć. Talijanski storki stajti ogromnim gubitakima. Oni vuku ispred sebe vrće pune pjesaka, da se brane, sto na Krasu nije moguće. Ako Talijancima i uspije da u velike žrtve produ u naše jarke, oni nisu u stanju, da se tamo odre, posto već jurisatički iskrvare, te nemaju vremena, da se u novim pozicijama urede.

R a z n o.

U Carigradu očekuju Nijemce.

P a r i z, 20. novembra. „Havas“ javlja iz Atena: U Carigradu se čine priprave za dolazak Nijemaca.

Francuski parobrodi protiv podmornica.

P a r i z, 20. novembra. (D. u.). „Journal“ javlja iz Marsilje, da su kapetani transatlantskih parobroda iz Marsilje poduzeli mjeru protiv podmornica, te su zamolili mornaričko ministarstvo da dozvoli, da mogu na parobrode smjestiti topove za obranu protiv podmornica.

Španjolska za četvorni sporazum.

B a r c e l o n a, 19. novembra. „Corre Espanol“ donja: da su pred malo vremena ustrojile u Španjolskoj mnoge tvornice, koje će proizvoditi municiju za četvorni sporazum. U Mortagonu izradila je već jedna samta tvornica milijun punih krugulja i pol milijuma ručnih granata.

Važnost bitke na Soći.

„Berliner Tagblatt“ piše: Na Soći odlučuje se o najvažnijem i najbitnijem piljanu Austrije: na kočki je sačuvanje jadranskih luka i cijelog austrijskog, hrvatsko-dalmatinskog Primorja. Sve prate najvećom pomjonom žestoko boje na Krasu. Kao melemato dolaze svakome srcu riječi generala infanterije

Izlati svaki dan u 6 sati ujutro u Puli u uključenoj listari Jos. Krmptović, Trg Custoza i III ulica Radetzky 20, gdje se nači listara, uredništvo i uprava lista. Za uredništvo odgovara Izdavač Josip Hahn. Telefona broj 58. Broj poštanske štedionice 36.615. Predplatna iznosa 2 K 40 h mjesечно, δ K tromjesečno, pojedini broj stane δ helera. Oglase raduna se po 20 h jednostupni petliredak (3 mm).

pl. Boroevića: „Treća bitka na Soći je na koncu, i mi smo pobijedili“.

Te je riječi veselo dočula Austro-Ugarska i posvetile su im svu pažnju Njemačka, Amerika, Švicarska i sve vlasti širom svijeta. Bitka na Soći ima doista svu važnost svjetskog dogodaja prve rade. Sve ovi uputi su na soškoj pobojnjici.

Boroević znajući kao vojskovođe je jedan od najinteresantijih u ovome ratu. Kad Grodeka bio je na zapovjednikom trećoj vojsci u centru fronte, te je ovdje izvojevan sjajni djelomični pobjedi. Boroević vojsku oslobođenju je oktobra mjeseca Przemysl; imala je veći dio u pobjedi kod Limanova. Kroz cijelu zimu imao je najtežu zadatu na Karpatima i obranio je klanac Duklu.

Od svibnja ovamo zapovijeda na Soći i smije ponosno kazati: „Pozicije, koje sam 24. svibnja preuzeo, obranio sam ih do danas“.

Soška se je bitka razvila polagano od okršaja za razne pozicije do sveopće bitke. Mi se držimo u defenziji velikoga sloga, bas kao sto Nijemci na francuskoj fronti, 25 talijanskih divizija da tristo tisuća pješaka i 1500 topova oborilo se na branioće. Talijani isti su u boji za duge priprave i sa svim najsvršenijim pomagalima moderne tehnike i takte probaranja bojne fronte, 15. oktobra pala je prva velika talijanska granata; 18. listog mjeseca slijedile je prva navalna njihove pješadije. Biće odlahm jeasno, da će se Talijani upustiti u veliku borbu, koja je bijesnila osobito 20. i 21. oktobra; kroz cijeli 50 sati sapali su svj veliki i male ni njihovi lojovi ubojito vatru na naše vojnike. Svi Talijani, koji su u našu opkordi, nasti su u njima svoju smrt. 24. raspamito se ponovno boji, ali je već drugi i treći dan malaksala borba sve do 28. oktobra. Tri dana napadali su Talijani svim silama na tolinsku mostovnu obranu, pa su početkom novembra kuhali sreću protiv gorickih mostovnih utvrđenja. Na trećoj glavnoj točki na soškoj fronti kod doberdobske visoravni nije borba prestala, niti jednoga jedincatoga dneva. Kako „Berliner Tagblatt“ piše, sam je Boroević priznao hrabrost i preiz mrati talijanskih regimenta, koje su se znale žrtvovati sve do zadnjega muža. I neprjetaj mora se pokloniti pred južnustom talijanskih četa.

Važnost Egipta.

Od svih Napoleonovih produženja bilo je ono protiv Egipta jedno od najvažnijih i dalekosezonskih. Taj politički i vojnički genij, koji je smislio skoro uvijek samo velikih osnova, znao je veoma dobro kavu važnost je imala zemlja Nila i piramide za svjetsku vlast Englezima i hotio je zaposidnjem tadašnjeg suečkog tjesnaca zavoljiti im put u Indiju.

Egipt je svjetski komunikacijski put, najvažnije središte svijeta sveza med Azijom i Africom, Europom i svijetu južnih i ekvatorskih zemalja, puno važniji za svjetske sveze nego Gibraltar, Carigrad ili Panamski prokop.

Napoleonova i francuska politika protiv engleske nadmoći još prije velike revolucije uvidjala je, da se može pogoditi Veliku Britaniju jedino na Nilskim obalama. Tim je ciljem kušala francusku pomorsku silu, da se ojača zaposidnjem Jonskih otoka, Korsike, otoka Korfu i Malte. Ali Napoleon je isao još dalje. On je htio da Egipt dodje u francuske ruke, da bi posjed mogao otvoriti put francuskoj vlasti i trgovini sve do Indije. Indije nijesu bile tada važne za Englesku, kao sto su sada. Predstavljale su samo polovicu trgovine, a to je Engleska imala s Amerikom, t. j. sanjili 6 milijuna sterlina prama 11 milijuna američkih trgovina. Ali Francuzi nisu bili su, da će se iz Egipta i Indije stvoriti pravi kolonijalni Eldorado, radi trgovackih proizvoda, kojima su one zemlje bogate: riže, sladura, kave, duhana, indija i mnogih drugih.

Povijest Napoleonove ekspedicije u Egipt (1798.-97.g.) je dosta poznata, i tako joj zaloši svačetek njezin, radi unštjenja francuske morarice kod Abukira. Usljed tog ostali su Francuzi odsejeni od svoje domovine, te se njihovi ekspediciji zbor morao predati Englezima, Sam Napoleon pak teškom mukom uspio je, da izbjegne Englezima i da se povrati u Francuzu.

Veću važnost ima Egipat sada, radi svećkog prokopa. Središnje vlasti s Turskom imaju više sredstava i izgleda, da otmu Englezima Egipat i put u Indiju. Prisilj je se Englesku, da se na kopnu bori; a bas na kraju je Engleska najslabija. Vas će se muslimanski svjet ognjeni fanatizmom svetog rata protiv svojih engleskih tlačitelja. Rat protiv Engleske i saveznika odlučiće se na kraju i to biš u Egipatu. Na Balkanu, tomu putu na Istok borba je već odlučena na našu korist. Engleska nije ništa mogla učiniti ni vojnički, ni diplomatski, da zakrije srednjim vlastima put preko Balkana u Aziju, te ne će imati dosta četa ni da ih zaustavi na putu u Egipat. Izgubi li Engleska Egipat, tada je i svoje svjetsko gospodarstvo izgubila.

Jesmo li ih mi prevarili?

Citamo u zadnjem broju „Narodni Pravac“ iz Sofije:

Lord Curzon govorio u komori lordova o politici Sir Ed. Greyja izjavio je, da su dvije balkanske države pomislio sve engleske ratne ne držeći se učinjenih obećanja. Premda je čast za malene države, da se spase od nasilnih zaština kakvom prijevarom, ipak smatramo svojom čašcu, da istaknemo, kako lord Curzon nije istinu kazao.

Ne razabire se jasno iz kratke brzjavke, da li je u Bugarsku jedna od onjih dviju država, koje su Englesku prevarile, ali mi to sami predviđamo.

Da se stvar dobro razumije.

Dne 30. maja u Londonu, pod protektoratom Engleske, potpisano se je mir između bugarske države i Turske. Iz Londona izjavljaše Sir Ed. Grey, da onoga što se u Londonu potpisne, toga se držati treba. Bugarska vlada, računajući na svečane deklaracije sir Edvarda Greyja pristala je, da bude potpisani mir u Beogradu. A posljice ukazu se, da bje to Engleska, koja djelova na Tursku, da naši londonski mir, da se izbazi nekih koncepcija u Maloj Aziji i da si uzme Kovjet. Jasno je tko je koga prevario.

Prije nego je započeo europski rat, to bje sir Edward Grey, koji u engleskom parlamentu javljao, da je vlast poduzela mjeru, da se prouči položaj u Makedoniji, i da se bili učinili nužni koraci u Srbiji, da ne postupa nepodnositivim terorom s pučanstvom u novo zaposudjenoj teritoriju. Računajući na te deklaracije mi u Bugarskoj podnasmosno dajte srpskih užasa u Makedoniji i očekivamo, da će im ljeđek do skoro stiti po engleskim mjerama. Ali sto se dogodi? Londonska kancelarija za izvanskih poslova nije otpošvala nijednog aktu ni posredovala nikako u Srbije; pače sir Grey zabacio je u arkive i one izvještaje, to su mi engleski konsuli iz Makedonije osušili.

Humoreska Cića Jose.

Kako sam lječio svoj reumatizam.

(Dalej.)

Hm!

— Zatražit ćeš dakle dopust, ali ćeš ostati ljepe kroz ovo sestu dana kod kuće i ovdje se lječiti po uputi moje matere. Ni živa duša ne će znati za to, ne boje se, ne! Je li, da je ovo izvršna zamisao, a? — I ona me pogleda slavodobito!

Meni se ta zamisao nije bila činila „izvrsnom“, jer ipak nije iskušeno, a da za to ne bi prije ili kasnije saznao moj predstojnik. Ta na srujetu imade toliko „dobrib“ ljudi!

Upravo sam htio nešto da prigovorim i izrazim svoju opravdanu bojanu, kad savi jemi gospoda punica i prizna, e je zamisao njezine kriterij doista izvršna i jedina, koju možemo mirne duše da prihvati.

Što sam htio? Da ne rušim bračnoga mira i sloge, pristao sam uza nje, ako i nerado, veoma nerado.

One sam noći veoma slabo spavao. U jednu me je ruku mučio reumatizam, a u

Kada je pako započela svjetska vojna izjavio je sir Grey, da engleska politika cilja na to, da se svim malim državama garantira nacionalno samopredstavljanje i da ih se učuva nezavisnost. Mi ugarskoj povjerivali smo engleskom ministru, održali smo strogu neutralnost i očekivali smo od Sir Eduarda, da učini nešto te dade realan izraz svojim izjavama. Uzalud smo čekali cijelu godinu i promatrati, da li će engleska politika najprije pružiti zaštite neodvisnosti malim državama i realizirati njihove nacionalne ciljeve; ali Engleska je išla jedino za osvajanjem svojih ciljeva. Bugarskoj nije se dale nikakve ozbiljne garancije, a tražio se od nje, da vojuje protiv Turske. Lord Curzon može da zapita ministra vanjskih poslova i sam će se uvjeriti, da mi kažemo istinu. Jasno je iz ovih činjenica, tko je koga prevario.

Najposlijem septembra ove godine izjavio je sir Grey u londonskoj komori, da Engleska još uvijek kani, da budu realizovane aspiracije balkanskih država i očuva njihovu samostalnost. Mi Bugari, u potpunom saglasju s deklaracijama sir Eduarda Greyja, mobilizirali smo svoju vojsku, da se riješi zagonele držanje Srbije koja nije htjela da nista odstupi ni odmah a valjda ni kasnije.

Engleska mjesto da podupre Bugarsku,

koja je htjela imati ono, što joj je sir

Eduard Grey obecavao prekinula je odnose sa bugarskom vladom. Mjesto da budemo branjeni od Greya protiv Srbije, koja nije htjela, da prizna njegovih deklaracija bili smo još optuženi kao neprijatelji Engleske. Jasno je od tih faktata tko je koga zavaravao.

Očevdino je, da je varanje dolazilo iz Londona protiv balkanskih država. Očevdno je, da su zavaravanja ista za tim, da upletu u svoje mreže Bugarsku i da ju sklone da zauzme Carigrad isključivo radi egovlinskog engleskih interesa. Engleska, misleći da je sada i pobjedi u njezinim rukama, činjala nemoguća obecava

nja koli u Sofiji, toliku u Beogradu, odnosno u Ateni. Kako je mogla, da predloži

bilo golemu Englesku maleme balkanske države, kada nije imala sredstava, da im kojeg obecanje ispuniti? Tko joj je htio

time vjerovati?

Engleska balkanska politika, ako pogodimo natrag u god. 1790.-1890. nješte ispunjena blagorodnim i humanim principima: ali posljice ovih godina slijedilo je ostvarenje engleskih interesa i udovoljenje vlastitih nezasićivih apetita. Takva politika, makar prikrivena posetnim mišljenjem, nije mogla da predobrije balkanske države. Engleska, odkada se je ugnjedila u Solunu, može slobodno katali Balkanceima: „Balkan može za me da bude samo pljackson.“

Jasno je dakle, da je Grey izjavio, da su ga balkanske države prevarile, samo za to, da obrani same sebe od osvade zavaravanja i spletnjaka.

Ospozobljena učiteljica podnosi je učiteljicu hrvatsku hrvatski ili njemacki jezik, glasovir, hrvatski ručni rad, te obučava djece u predmetima putke škole. Naslov u upravi „Polær Tablatta“, trg Custoza.

Traži se sluga za dačan, Knjizara Schrimber, Pula, ulica Franje Ferdinand.

Podupirajte Družbu!

drugu mi je ruku tjerala san bojanom, što bi moglo da bude, ako dopre do srušu moga predstojnika, e me stric u Žemunu nije ni vido. Ta to znači, da sam lagao i na prevaru s ishodju dopust, ako mi ovaj i jest bio od prijeke potrebe. Ej, ali što ćeće, kad . . .

Sjutradnji sam stajao pred predstojnikom i pružao mu stricovo pismo. Da mi savjet nije bila majniraju, jasno je samo o sebi. Mislim, da mi je nesto drhtao i glas, kad sam mu tumačio, kako je taj moj holeni stric u Žemunu udovac bez djece, kako sam mu od rodbine ja najblizi i najmiliji i kako je prilično imućan.

I evo, što mi je predstojnik odgovorio:

— E dakako, da, da, tako riječke zgodne nikako ne smijete da propustite i ja bih morao sam sebi da prigovaram, kad bih vam uskrasivao dopust. Neka bude, od sreca rado! Vi ćete bez sumnje još danas poslje podne brzovlačom otpuštanju, jer ti? Dobro! Kao da smo dogovorili, jer i ja putujem istim vlahom u Žemun službenim poslom. Barem će imati putem društva, pak ćemo vrijeme brže i ugodnije provesti. Dobro! Dakle poslje ručka na kolodvor!

Nagajanje njezino nije se ovaj put

Zadnje vijesti.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

Beč, 20. novembra. (D. u.) Službeno se javlja:

Rusko bojište.

Vojска nadvojvode Josipa Ferdinanda subi je sjeverozapadno Olike rusku navalnu. Inače nista nova.

Talijansko bojište.

Borbe u Goričkoj traju dalje. Gorički mostobran bio je opet na više mjesta užalidno napadnut. Grad je bio jedan sat življano, a onda umjereni bombardovan. U sjevernom dijelu zaravane Doncerdova ponovio je neprijatelj nastupe sa jakim silama istaklo protiv naših pozicija na sjevernom rubu vrha sv. Mihovila kaošto protiv odjeku Sv. Martina. Više puta došlo je do borba iz bliza. Talijani bili su posvuda obdiženi. Nasu je bojna linija sada kao i prije u našim rukama, isto vrijedi za naše pozicije kod Zagore, gdje je protivnik prodrio blizu zatora ceste, nu bio je u ogorčenju borbam iz bliza opet potpunoma istjeran. Naši su letocići bili bombe na Veronu, Vicencu, Tricessimo, Udine i Cervignano.

Srpsko bojište.

Vojска Kossessova započela je Novu Varos i prekorakala liniju Sjenicu-Duga poljanu-Raška. Jugoistočno Raške zabilježila je austro-ugarska brigada 2000 Srbu. Njemačke čete generala Gallwitz-a bore se južno sedla Prepolca, a vojska Bojadjevova u području Gobajke planine. Neprijatelj je bio time istjeran od zadnjeg komadića zemlje stare Srbije oružjen triju vojske saveznika.

Zamjenik poglavice generalnog stožera pl. H. F. podmaršal.

Njemački ratni izvještaj.

Berlin, 20. novembra. (D. u.) Službeno se javlja:

Zapadno bojište.

Mještince življene borbe topnjašta, mina i ručnih granata.

Rusko bojište.

Na istočnom bojištu nista znatnijeg.

Srpsko bojište.

Zaposjeli smo Novu Varos, Sjenicu i Rašku. U dolini Ibars dostigli smo Drinu, a istočno Kopronike. Prepolac. Zarobili smo 2800 Srbu i zaplijenili 4 topa.

Vrhovna vojna uprava.

Zadnja naprezanja entente.

Kopenagen, 20. novembra. (D. u.) „Politiken“ javlja iz Pariza: Putovanje Kičenera u Cochinchinu Grčku kaisto i englesko-francusko ratno vijeće jasno dokazuju, da alijanci sada napravili svoje zadnje sile, kako bi obustavili napredovanje svojih neprijatelja na Balkanu.

Odlučnost Grčke.

Frankfurt, 20. novembra. (D. u.) Dopisnik „Frankfurter Zeitung“ doznao je

pouzdana izvora da je grčka vlada obzirom na pogibelj, što će srpske čete prekorati grčko područje, odnaći, da za uzme konačno stanovništvo. Izvanjski ministar izjavio jučer šefu inozemnog odjelanstva da će Grčka u objavi svoje neutralnosti, odmah razoružati srpske čete, koje budu prešle njezinu granicu i da će ih smjestiti u koncentracione logore do konačne rata. Grčka mora zaprijetiti, da bude rat prenese na njezinu područje. Poslanici entente su ovim izjavom grčkog kabineta neugodno pogodjeni.

Razne vijesti.

Za istarske učitelje. Školske su oblasti zaključile ovih dana, da se u Istri ne će namjesiti nijedan privremeni učitelj, ako nije prije namješten — bilo na kojoj skoli u Istri ili među bjeguncima — s definitivnim učiteljima iz evakuiranih krajeva. Ako koji od definitivnih učitelja ne bi htio nastupiti službe na onom mjestu, što mu ga budu odredile oblasti ili jer mu se ne moglo dostaviti dokret, jer oblastima nije prijavio svoj naslov, obustaviti će mu se smjesta beriva, a proti njemu će se povesti disciplinarna istražnica.

Glažba. Danas popodne u 3 i pol sata bit će pred stopkom palacom koncert mornarice gizabe sa slijedećim programom: 1. K. Komzák: „Andrija Hofer“, koračnica; 2. F. Supplé: „Dalmatinac na drugome pjesmu“; 3. F. Jakšić: „U morarskim krovima“, valčik; 4. J. Kral: „Ugarske narodne pjesme“; 5. E. Wagner: „Štajerski zvuci“, potpouri; 6. J. Škyora: „Na Vrpskom jezeru“, koračnica koruških pjesaca.

Salomonski sud. Nedavno dogodio se u Oberwaldu u Štajziji ovaj slučaj: Neki biciklista pregazio je gusku i htio seljaku, vlasnik guske, platiti 2 kruna oštete, no seljak je tražio tri kruna, pa neka nosi i gusku. Biciklista je bio u neprilici, jer što se sa guskom, a i 3 kruna bilo mu je zao. Ne mogući se nagoditi, podjedio pratičniku, no on ih nije mogao nagoditi, da se nagnede, stoga reći biciklista, da polazi na stol 2 kruna, a seljaku da polazi gusku. Sada je on izvadi iz djepe i svoju krunu, pridao ju onin dvjema biciklistovim i predao ih seljaku, a sebi uzeo gusku. I tako je biciklista platio samo 2 K, seljak dobitio 3, a seljaknički na krunu imao lijepu mladu gusku. Zaista salomonski sud!

600.000 kruna dobiti na 2000 svinja. Jedan lis ministarstva poljodjelstva javlja, da je jedan vlasnik milna u Bekescsabu prosle godine kupio 2000 svinja za 200.000 kruna te ih ove godine prodao za 1.600.000 kruna, tako da odbivši na troškove tvrdionja ukupno 800.000 kruna, još mu preostaje na 2000 svinja do 600.000 kruna.

Dovoljen promet privatnih paketa prema Galiciji. C. k. cr. ravnateljstvo pošta i brzovaj naše obznaniti, da je sad na temelju naredbe c. k. cr. ministarstva trgovine od 13. novembra 1915. broj 35574 P e 1915. dovoljen promet privatnih paketa prema Galiciji do crte Belcez-Rawarska - Mostic-Wielkie - Zolkiew-Lavov-Stry.

ispunito. Predstojnik je doista putovao u Žemun i putem u blizu nikako nije mogao dobiti da nahvali našu ljubav i saučesnost prema bolesnom stricu, kojemu smo imali da budemo bastinici. Kasnije mi je žena prijavljivala, kako je kod te halatne trgovine predstojnikom usinicom njezinih zloban i ironičan smješak, no ja toga smiješkog zamjetio, jer su me zaokupili drugi misli, a ponajpoče, kako ću stricu otkriti pravu razlog našeg nenadanog dobrodošlica. Hoće li mi biti s voljom i dobiti upoređe dozvoliti, da njegov stan upotrebiti kroz nekoliko dana kao bolničku reumatizam?

Da, da, bilo su to brige, velike brige. Stvar je međutim prošla bolje nego sada. Istina, stric je razgradio oči, kad smo između bošnjačkih osvanuli u njegovoj kući i bio gotovo ganut, kad smo ga stali pitati za zdravlje i izricati svoju zbrinutost. Na sreću je bolest bila laknariv te nije upoređe dobro, da leže u jednom stanu u isti čas dva bolesnika.

(Dalej slijedi).